

Teatr współczesny Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Kulturoznawstwo	Cykl dydaktyczny 2023/2024	
Specjalność -	Kod przedmiotu HKLTS.I1K.06063.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Humanistyczny	Języki wykładowe polski	
Poziom kształcenia Studia licencjackie I stopnia	Obligatoryjność Do wyboru	
Forma studiów Stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów Ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak	
Koordinator przedmiotu	Jakub Papuczys	
Prowadzący zajęcia	Jakub Papuczys	
Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie	Liczba punktów ECTS 3
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładów jest przybliżenie studentom różnorodnych form teatru współczesnego oraz przekazanie im podstawowych narzędzi do umiejętnej analizy spektakli pochodzących z odmiennych obszarów gatunkowych. Istotnym zadaniem jest także nabycie przez studentów wiedzy umożliwiającej pracę na materiałach źródłowych, jak również zyskanie przez nich świadomości o wpływie przemian społeczno-politycznych na kształt teatru.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Zna wybrane metody badań zjawisk artystycznych.	KLT1A_W02, KLT1A_W06, KLT1A_W07, KLT1A_W18	Kolokwium
W2	Zna podstawowe pojęcia z dziedziny teatru.	KLT1A_W01, KLT1A_W03	Aktywność na zajęciach, Kolokwium
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Potrafi właściwie scharakteryzować i rozpoznać epokę artystyczną, z której pochodzi dany artefakt estetyczny.	KLT1A_U02	Kolokwium
U2	Potrafi w sposób ogólny prawidłowo zastosować poznane podstawowe metody badań zjawisk artystycznych do analizy dzieła sztuki.	KLT1A_U03	Kolokwium
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Ma świadomość znaczenia europejskiego i świadomego dziedzictwa humanistyki dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych. Ma świadomość refleksji humanistycznej dla kształtowania się refleksji społecznych.	KLT1A_K08, KLT1A_K09	Aktywność na zajęciach
K2	Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania profesjonalne	KLT1A_K01, KLT1A_K02, KLT1A_K08	Aktywność na zajęciach

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Podczas wykładu studenci zapoznają się z założeniami nowoczesnej wiedzy o teatrze, jako zjawisku estetycznym, semiotycznym, społecznym i kulturowym.

Nakład pracy studenta

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	14
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	15
Dodatkowe godziny kontaktowe	4
Przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania	14
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 77
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Podczas wykładów studenci zyskują wiedzę na temat kluczowych kategorii definiujących gatunki teatralne. Mają świadomość form interdyscyplinarnych i potrafią operować wybranymi terminami z obszaru krytyki teatralnej, niezbędnymi do analizy i interpretacji spektakli (parateatr, happening, environmental theatre, site-specific performance, teatr postdramatyczny). Teatr współczesny zostaje ujęty diachronicznie ze szczególnym uwzględnieniem przeobrażeń społeczno-politycznych (w perspektywie polskiego teatru zastosowane są cezury: teatr wojny, teatr w okresie PRL, teatr po 1989 roku, teatr najnowszy). Dzięki wykładom studenci nie tylko poznają bogaty wachlarz współczesnych zjawisk teatralnych, ale także mają świadomość, jakie trudności niosą gatunkowe klasyfikacje przedstawień oraz jak fluktuują pojęcia z zakresu dramatu i teatru. Wybrane zagadnienia będą analizowane w oparciu o fragmenty spektakli, materiały archiwalne (ikonografia teatralna i faksymilia), a także literaturę przedmiotu.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład

Informacje rozszerzone

Metody i techniki kształcenia:

Dyskusja

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Aktywność na zajęciach, Kolokwium	

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu

Zaliczenie odbywa się w formie pisemno-ustnej. Studenci przygotowują tekst analizujący wybrany spektakl teatralny (po uzgodnieniu z wykładowczynią), zaś kluczowe tezy i argumenty tekstu omówione zostają podczas rozmowy.

Sposób obliczania oceny końcowej

Oceniana będzie wiedza zdobyta podczas wykładów i samodzielnej lektury tekstów, a także umiejętność argumentacji, klarowność wyводу i zmysł krytyczny ujawniający się podczas pisemnej analizy spektaklu.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Konieczność zgłoszenia się na konsultacje.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak szczególnie określonych warunków wstępnych

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa

Student jest zobowiązany do obecności na wykładach (powyżej jednej nieusprawiedliwionej obecności konieczna jest konsultacja w formie rozmowy na temat poruszanych podczas wykładu zagadnień), a także do oddania w terminie pracy pisemnej.

Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego.

Literatura

Obowiązkowa

1. J.-P. Sarrazac, Słownik dramatu nowoczesnego i najnowszego, tłum. M. Borowski, M. Sugiera, Kraków 2007
2. P. Pavis, Współczesna inscenizacja. Źródła, tendencje, perspektywy, tłum. P. Olkusz, Warszawa 2011
3. H.-T. Lehmann, Teatr postdramatyczny, Kraków 2004
4. E. Fischer-Lichte, Estetyka performatywności, Kraków 2008
5. A. Jawłowska, Więcej niż teatr, Warszawa 1988
6. S. Marczak-Oborski, Teatr czasu wojny. Polskie życie teatralne w latach II wojny światowej (1939-1945), Warszawa 1967
7. 20-lecie. Teatr polski po 1989 roku, Korporacja Ha!art, red. D. Jarząbek, M. Kościelniak, G. Niziołek, Kraków 2010

Dodatkowa

1. Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Teatr. Widowisko, red. M. Fik, Warszawa 2000
2. X. Stańczak, Macie swoją kulturę. Kultura alternatywna w Polsce 1978-1996, Warszawa 2018
3. A. Królicza, Sztuka do odkrycia. Szkice o polskim tańcu, Tarnów 2011
4. M. Hasiuk, "Okrutnie dziwna strona" świata. Wokół teatru więziennego, Warszawa 2015

Badania i publikacje

Badania

1. Teatr Węgajty - 35 lat teatru antropologicznego i poszukiwań społeczno-kulturowych, członkini zespołu w granice Sonata Bis nr 2017/26/E/HS2/00357 Narodowego Centrum Nauki, realizowanym w Instytucie Sztuki PAN, 2018-2023.
2. Dorman. Archiwum otwarte, członkini zespołu badawczego i rezydentka w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego, 2018-2019.

Publikacje

1. [współautorstwo z Karoliną Czerską] Polish Wartime Theatre, [w:] A History of Polish Theatre, red. K. Fazan, M. Kobińska, B. Lease, Cambridge University Press, Cambridge 2022 [w druku]
2. The Landscape of Węgajty Theatre, "Theatre Research International" October 2021 [w przygotowaniu]
3. Sen o teatrze. Listy z tomaszowskiego getta [opracowanie naukowe listów i rysunków Lutka Orenbacha z lat 1939-1942], Fundacja Pasaże Pamięci, Tomaszów Mazowiecki 2018
4. O kulawym bogu Hefajstosie. W antycznej pracowni Jana Dormana, "Pamiętnik Teatralny" 2019 z. 3/4
5. Na progu śmierci jeszcze cię pomęcę. Antyk Hanocha Levina, [w:] Hanoch Levin w teorii i praktyce teatralnej, red. E. Manthey, Kraków 2017
6. Mythical Transformations. (A)Pollonia, directed by Krzysztof Warlikowski towards Ancient Tradition, [w:] Ancient Myths in the Making of Culture, red. J. Czerwińska, M. Budzowska, Peter Lang Publishing, Wiedeń-Oksford 2015
7. Ocean wytchnienia. Dramaturgia Hanocha Levina (wstęp do antologii), [w:] Wielka Nierządnicza z Babilonu i inne dramaty mityczne, Wydawnictwo ADiT, Kraków 2015
8. Laboratorium doświadczeń. Dramaturgia Hanocha Levina (wstęp do antologii), [w:] Udręka życia i inne dramaty rodzinne, Wydawnictwo ADiT, Kraków 2015

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
KLT1A_K01	Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju dorobku zawodowego.
KLT1A_K02	Jest otwarty na nowe idee i jest gotów do dyskusji nad nimi i wykazuje się przedsiębiorczym myśleniem i działaniem.
KLT1A_K08	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata.
KLT1A_K09	Ma świadomość znaczenia humanistyki dla rozumienia współczesnych procesów społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych.
KLT1A_U02	Samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego oraz samodzielnie planuje i realizuje własne uczenie się przez całe życie i zachęca innych do zdobywania wiedzy i rozwijania umiejętności badawczych.
KLT1A_U03	Czyta i interpretuje tekst filozoficzny, socjologiczny, antropologiczny oraz źródła historyczne.
KLT1A_W01	Posiada podstawową wiedzę o obszarach będących przedmiotem badań kulturoznawczych.
KLT1A_W02	Ma podstawową wiedzę o tym, jakie miejsce wśród nauk humanistycznych, społecznych i nauk o sztuce zajmuje kulturoznawstwo oraz potrafi scharakteryzować jego przedmiotową i metodologiczną specyfikę.
KLT1A_W03	Zna terminologię używaną w kulturoznawstwie jako dyscyplinie naukowej.
KLT1A_W06	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji zjawisk kulturowych.
KLT1A_W07	Zna główne kierunki rozwoju kulturoznawstwa.
KLT1A_W18	Posiada podstawową wiedzę o poznawczej, komunikacyjnej, kulturotwórczej i społecznej roli języka.